

Cuprins

Argument	XV
Abrevieri	XVII
Capitolul I. Noțiuni introductive	1
Secțiunea 1. Obiectul dreptului roman	1
§1. Considerații generale.....	1
§2. <i>IUS</i> și <i>FAS</i>	2
Secțiunea a 2-a. Importanța dreptului roman	3
§1. Precizări generale.....	3
§2. Influența dreptului roman asupra dreptului românesc.....	5
Secțiunea a 3-a. Diviziunile dreptului privat roman.....	6
§1. Clasificarea dreptului obiectiv în <i>ius civile</i> , <i>ius gentium</i> și <i>ius naturae</i>	7
Secțiunea a 4-a. Influența dreptului roman asupra gândirii juridice europene	9
Secțiunea a 5-a. Documentele dreptului roman.....	11
Capitolul II. Istoria Romei	14
Secțiunea 1. Privire istoric. Considerații preliminare	14
Secțiunea a 2-a. Începuturile Romei.....	14
Secțiunea a 3-a. Regalitatea	23
§1. Considerații generale.....	23
§2. Roma regală (753-509 î.e.n.).....	24
§3. Instituții în perioada regalității: Armata, Regele, Senatul, Adunările Poporului	26
Secțiunea a 4-a. Roma republicană	28
§1. Organizarea administrativă	30
§2. Organizarea socială	32
Secțiunea a 5-a. Principatul.....	42
§1. Considerații generale.....	42
§2. Instaurarea principatului	43
§3. Atribuțiile principelui	45
§4. Reforma administrativă.....	47
§5. Structura socială în epoca principatului	48
§6. Evoluția dreptului.....	49
Secțiunea a 6-a. Dominatul	50
Secțiunea a 7-a. Epocile dreptului privat roman	52
Secțiunea a 8-a. Concluzii	52
Capitolul III. Izvoarele dreptului roman	53
Secțiunea 1. Noțiuni generale.....	53

Secțiunea a 2-a. Privire generală asupra izvoarelor dreptului în evoluția dreptului roman.....	53
§1. Obiceiul.....	54
§2. Legea ca izvor formal de drept.....	54
§3. Edictele magistraților.....	56
§4. Senatusconsultele.....	58
§5. Constituțiile imperiale.....	58
§6. Jurisprudența.....	59
Secțiunea a 3-a. Codificările prejustiniene.....	64
Secțiunea a 4-a. Opera legislativă a lui Justinian.....	65
Capitolul IV. Procedura civilă romană.....	73
Secțiunea 1. Procedura legisacțiunilor.....	73
§1. Procedura <i>in iure</i>	75
§2. Procedura <i>in iudicio</i>	76
Secțiunea a 2-a. Procedura formulară.....	78
§1. Formula.....	79
§2. Părțile formulei.....	79
2.1. Părțile principale ale formulei.....	80
2.2. Părțile accesorii ale formulei.....	81
§3. Acțiuni.....	81
3.1. Clasificarea acțiunilor.....	82
§4. <i>Ordo iudiciorum privatorum</i> (organizarea proceselor private).....	83
§5. Administrarea justiției.....	86
5.1. Faza <i>in iure</i>	86
5.2. Faza <i>in iudicio</i> (apud iudicem).....	88
5.3. Sentința.....	89
5.4. Căile de atac.....	90
Secțiunea a 3-a. Procedura extraordinară.....	91
Capitolul V. Persoane.....	93
Secțiunea 1. Capacitatea juridică a persoanelor.....	93
§1. Libertatea.....	95
§2. Oamenii liberi.....	97
§3. Cetățenii.....	97
§4. Latini.....	98
§5. Peregrinii.....	99
§6. Dezrobiții.....	99
§7. Sclavii.....	100
Secțiunea a 2-a. Evoluția și trăsăturile familiei romane.....	104
§1. Terminologie.....	104
§2. Statutul juridic al familiei romane.....	104
§3. Persoane <i>sui iuris</i> și persoane <i>alieni iuris</i>	105
§4. Constituția originară a familiei romane.....	106
Secțiunea a 3-a. Emanciparea (<i>emancipatio</i>).....	111

Secțiunea a 4-a. Căsătoria	111
§1. Condițiile de formă ale căsătoriei	111
§2. Condițiile de fond ale căsătoriei.....	112
§3. Efectele căsătoriei	112
Secțiunea a 5-a. Adopțiunea și legitimarea	115
Secțiunea a 6-a. Capitis deminutio	116
Secțiunea a 7-a. Instituții pentru ocrotirea persoanelor incapabile.....	116
Secțiunea a 8-a. Persoana juridică.....	118
Secțiunea a 9-a. Colegiile – persoane morale de drept privat în provincia Dacia romană	119
Capitolul VI. Bunuri, posesiune, proprietate	125
Secțiunea 1. Bunurile	125
§1. Terminologie	125
§2. Corelația dintre noțiunile de „bunuri” și „patrimoniu”	125
§3. Clasificarea lucrurilor	126
3.1. Res extra patrimonium.....	126
3.2. <i>Res in patrimonio</i>	126
Secțiunea a 2-a. Posesiunea.....	129
§1. Noțiuni introductive	129
§2. Elementele posesiei.....	129
§3. Posesiunea și detențiunea precară (<i>possessio naturalis</i> sau <i>possessio corporalis</i>).....	130
§4. Dobândirea și pierderea posesiei.....	130
§5. Felurile posesiei	131
§6. Efectele posesiei.....	131
§7. Interdictele posesorii (<i>Interdictum possessorium</i>).....	132
§8. Comparație între posesie și detențiune.....	133
Secțiunea a 3-a. Proprietatea	133
§1. Formele prestatale de proprietate	133
§2. Proprietatea în epoca veche.....	135
§3. Proprietatea publică a statului	135
§4. Proprietatea statului asupra pământului cucerit	135
§5. Proprietatea statului asupra sclavilor	136
§6. Proprietatea <i>quiritară</i>	136
6.1. Caracterile proprietății <i>quiritare</i>	137
§7. Proprietatea în epoca clasică.....	138
§8. Proprietatea în epoca postclasică	140
§9. Modurile de dobândire și de transmitere a proprietății	140
9.1. <i>Mancipatio</i>	141
9.2. <i>In iure cessio</i>	142
9.3. <i>Usucapio</i>	143
9.4. <i>Prescriptio longi temporis</i>	143
9.5. <i>Prescriptio longissimi temporis</i>	144
9.6. <i>Adiudicatio</i>	144

9.7. <i>Lex</i>	144
9.8. <i>Ocupatio</i>	144
9.9. <i>Traditio</i>	145
9.10. <i>Specificatio</i>	146
9.11. <i>Accesio</i>	146
§10. Când și în ce mod se stinge dreptul de proprietate	147
§11. Sancțiunea dreptului de proprietate	148
11.1. Sancțiunea proprietății quiritare	148
11.2. Sancțiunea proprietății pretoriene	149
11.3. Sancțiunea proprietății provinciale	150
11.4. Sancțiunea proprietății peregrine	150
§12. Stingerea dreptului de proprietate	150
§13. Drepturile reale principale corespunzătoare dreptului de proprietate privată	150
13.1. Servituțiile: servitutes. Noțiune, clasificare, caractere	150
13.2. Drepturile reale pretoriene	154
Capitolul VII. Succesiunile.....	156
Secțiunea 1. Moștenirea legală.....	156
§1. <i>Sui heredes</i>	156
§2. <i>Adgnatus proximus</i>	161
§3. <i>Gentiles</i>	168
Secțiunea a 2-a. Moștenirea testamentară	168
§1. Testamentul în vechiul drept civil	168
1.1. Testamentul <i>calatis comitiis</i>	170
1.2. Testamentul <i>in procinctu</i>	185
1.3. Testamentul <i>per aes et libram</i>	187
§2. Testamentul în dreptul pretorian	200
2.1. Testamentul pretorian.....	200
§3. Testamentul în dreptul imperial.....	203
3.1. Testamentul nuncupativ	205
3.2. Testamentul tripartit	206
3.3. Testamentul olograf	210
3.4. Testamentul public	211
§4. Testamente extraordinare	212
4.1. Testamentul orbului	212
4.2. Testamentul surdo-mutului	212
4.3. Testamentul analfabetului	212
4.4. Testamentul <i>tempore pestis conditum</i>	213
4.5. Testamentul <i>ruri conditum</i>	213
4.6. <i>Voluntas intestati</i>	213
4.7. Testamentul <i>parentum inter liberos</i>	213
4.8. <i>Divisio parentis inter liberos</i>	214
4.9. Testamentul în favoarea bisericii și al instituțiilor de binefacere.....	214
4.10. Testamentul militar	214

§5. Testamenti <i>factio</i>	219
5.1. Testamenti <i>factio activa</i>	219
5.2. Momentul în care se cere <i>testamentio factio activa</i>	232
5.3. Testamenti <i>factio pasiva</i>	234
5.4. Momentul în care se cere <i>testamenti factio passiva</i>	243
Capitolul VIII. Obligațiile – partea generală	245
Secțiunea 1. Obligațiile	245
§1. Scurt istoric	245
§2. Alte teorii cu privire la geneza obligației	246
§3. Elementele obligației.....	247
§4. Clasificarea obligațiilor avea la bază mai multe criterii:.....	248
§5. Efectele obligațiilor.....	249
§6. Stingerea obligațiilor.....	254
§7. Transferul de obligații	259
§8. Garanțiile – noțiuni introductive	260
§9. Garanțiile personale	261
9.1. Garanțiile personale formale.....	261
9.2. Garanțiile personale neformale.....	265
§10. Garanțiile reale.....	265
10.1. Fiducia	266
10.2. Gajul	266
10.3. Ipoteca.....	267
10.4. Intercesiunea	271
Capitolul IX. Contractele	272
Secțiunea 1. Noțiunea de contract	272
Secțiunea a 2-a. Capacitatea juridică a părților	273
Secțiunea a 3-a. Consimțământul părților (<i>consensus</i>).....	274
Secțiunea a 4-a. Obiectul contractului.....	278
Secțiunea a 5-a. Cauza contractului	279
Secțiunea a 6-a. Clasificarea contractelor	280
Secțiunea a 7-a. Contractele solemne sau formale	283
§1. Contractele în formă religioasă	283
§2. Contractele în formă verbală.....	284
Secțiunea a 8-a. Contractele în formă autentică (<i>nexum</i>)	288
Secțiunea a 9-a. Contractele în formă scrisă	289
Secțiunea a 10-a. Contractele reale	291
§1. <i>Mutuum</i>	291
§2. <i>Foenus</i> (împrumutul cu dobândă)	293
§3. <i>Nauticum foenus</i> (împrumutul maritim).....	294
§4. <i>Fiducia</i>	295
§5. <i>Pignus</i> (gajul).....	296
§6. <i>Commodatum</i> (comodatul).....	297
§7. Depozitul.....	297

Secțiunea a 11-a. Contractele consensuale	299
Secțiunea a 12-a. Contractul de vânzare-cumpărare (<i>venditio-emptio</i>).....	302
Secțiunea a 13-a. Contractul de vânzare în Dacia Romană.....	310
Secțiunea a 14-a. Contractul de locațiune (<i>locatio-conductio</i>).....	316
Secțiunea a 15-a. Contractul de societate (<i>societas</i>)	319
Secțiunea a 16-a. Mandatul (<i>mandatum</i>).....	322
Secțiunea a 17-a. Emfiteoza (<i>emphyteusis</i>).....	324
Secțiunea a 18-a. Contractele nenumite	326
Capitolul X. Pactele	329
Secțiunea 1. Noțiuni generale.....	329
Secțiunea a 2-a. <i>Leges traditionis</i>	331
Secțiunea a 3-a. <i>Receptum arbitrii</i>	331
Secțiunea a 4-a. <i>Receptum argentarii</i>	332
Secțiunea a 5-a. <i>Receptum nautarum, cauponum et stabulariorum</i>	332
Secțiunea a 6-a. Pactul de constituit	333
Secțiunea a 7-a. <i>Constitutum debiti proprii</i>	333
Secțiunea a 8-a. <i>Constitutum debiti alieni</i>	333
Secțiunea a 9-a. Pactul de jurământ.....	334
Secțiunea a 10-a. Pactele legitime.....	334
§1. Donațiunea	334
1.1. Donațiunea între vii obișnuită.....	335
1.2. Donațiunea între soți.....	336
§2. Dota.....	337
2.1. Generalități	337
2.2. Constituirea dotei	338
2.3. Drepturile femeii asupra dotei	338
2.4. Drepturile bărbatului asupra dotei	339
2.5. Bunuri extradotale.....	340
2.6. Donația <i>mortis causa</i>	341
2.7. Donațiunea <i>ante nuptias</i>	341
§3. Compromisul.....	341
Secțiunea a 11-a. Pactele adăugate contractelor.....	341
Capitolul XI. Quasicontractele	343
Secțiunea 1. Introducere.....	343
Secțiunea a 2-a. Plata lucrului nedatorat	343
Secțiunea a 3-a. <i>Condicti</i> -ile în dreptul lui Justinian.....	345
Secțiunea a 4-a. Gestiunea de afaceri (<i>negotiorum gestio</i>)	346
§1. Efectele gestiunii de afaceri	348
§2. Gestiunea tutorelui pentru pupil.....	349
Secțiunea a 5-a. Indiviziunea	349
Secțiunea a 6-a. Acceptarea succesiunii.....	350

Capitolul XII. Delictele.....	351
Secțiunea 1. Privire istorică.....	351
Secțiunea a 2-a. Formarea noțiunii de obligație delictuală.....	352
Secțiunea a 3-a. Obligațiunea delictuală – obligațiunea contractuală	353
Secțiunea a 4-a. Delictele private vechi	354
§1. Furtul.....	354
1.1. Elementele delictuale.....	354
1.2. Furtul în Legea celor XII Table.....	355
§2. <i>Damnum iniuria datum</i>	356
§3. <i>Iniuria</i>	358
§4. Legea <i>Cornelia de iniuris</i>	358
Secțiunea a 5-a. Delicte private noi.....	359
§1. <i>Rapina</i>	359
§2. <i>Metus</i> (violența)	359
§3. <i>Dolus</i>	360
§4. <i>Fraus creditorum</i> (frauda creditorilor).....	361
Secțiunea a 6-a. Delicte private secundare.....	362
Capitolul XIII. Quasidelictele.....	364
Secțiunea 1. Obligația quasidelictuală.....	364
Secțiunea a 2-a. Luarea de mită	364
Secțiunea a 3-a. Vărsarea sau aruncarea unui lucru	365
Secțiunea a 4-a. Atârnarea obiectelor	365
Secțiunea a 5-a. Paguba produsă de persoanele aflate în slujba corăbierilor, hangiilor și a grăjdarilor.....	365
Secțiunea a 6-a. Alte izvoare de obligațiuni	365
Bibliografie.....	367